

Tadżykistan

publikacja stworzona
przez Jasminę i Shukronę

w ramach projektu
Akademia Wielokulturowego Aktywizmu

Tadżykistan

to kraj, w którym
się urodziłyśmy.

Tak wygląda na
mapie politycznej.

Naszymi sąsiadami są Afganistan,
Pakistan, Chiny, Kirgistan, Uzbekistan.

Stolicą Tadżykistanu jest **Duszanbe.**

Duszanbe po tadżycku znaczy **poniedziałek**. Nazwa stolicy wzięta się stąd, że dawniej, kiedy Duszanbe był jeszcze wsią, w poniedziałki odbywały się w nim targi.

Język tadżycki pochodzi z irańskiej grupy języków indoeuropejskich. Zazwyczaj uważany jest za wariant języka perskiego. Mówiąc po tadżycku swobodnie możemy porozumieć się z Irańczykami i Afgańczykami.

Tadżykistan odzyskał niepodległość w 1992 roku. Od tego czasu rządzi nim ten sam człowiek – Emomali Rahmon. Wprowadził autorytarne rządy. Jego osoba stała się przedmiotem kultu jednostki.

Poza nim w Tadżykistanie żyje 10 mln ludzi. Wielu z nich nie ma pracy.

93%

powierzchni naszego kraju

to góry

W Polsce góry zajmują tylko
3% powierzchni kraju.

Są
czyste
piękne
naturalne
słabo znane.

Znajduje się tu też druga
co do wielkości na
świecie góra soli –
Chodża Mumin.

To są tradycyjne instrumenty tadżyckie.

dutor

doira

Mamy też inne tradycyjne instrumenty. Podczas świąt, wesel, spotkań, ludzie grają na nich i śpiewają. Na niektórych grają tylko mężczyźni, a kobiety śpiewają. Na innych grają i mężczyźni i kobiety.

Większość ludzi nosi tradycyjne ubrania. Ze względu na wysokie temperatury szyje się je z bardzo cienkiego materiału. U nas nazywa się on paplin. Kobiety szyją samodzielnie ubrania w domach. Pierwszy sklep z ubraniami damskimi powstał w 2016 roku.

Tadżycki strój to odbicie obrazu życia ludzi i ich codziennych zajęć. Każdy region posiada swój własny strój, który chociaż podobny krojem, różni się od innych kolorami, haftem, ozdobami.

Codzienny strój Tadżyczek składa się z długiej sukienki (kurta), długich spodni – szarawarów luźnego kroju, chusty na głowę lub toqi (czapeczka dla pokrycia głowy). Ale można też spotkać osoby które ubierają się po europejsku – dżinsy, koszula lub tshirt, albo spódnica z bluzą bez przykrycia głowy etc.

Strój męski składa się zwykle po prostu ze spodni i koszuli. Czasami mężczyźni nakładają toqi na głowę.

Tadżykowie który mieszkają w górach noszą czapan o luźnym, swobodnym kroju, z reguły pasiasty. W zimowej wersji czapan może być watowany. Główna zaleta klasycznego czapanu polega na tym, że zimą utrzymuje ciepło, a latem – chłód. Od najdawniejszych czasów, przy ważnych okazjach – jak na przykład wesele albo urodziny – mężczyznom daje się w prezencie czapan . Na weselu brat narzeczonej nie pozwoli siostrze wejść do domu męża, póki krewni narzeczonego nie подарują mu czapanu.

Większość osób mieszkających w Tadżykistanie wierzy w islam. W różnych regionach Tadżykistanu są różne kultury i tradycje.

Są 3 różne sposoby noszenia chust. Można nosić małą czapkę na głowie, krótką małą chustę, albo taką chustę która dokładnie zasłania włosy i szyję.

W 2021 roku w stolicy Tadżykistanu – Duszanbe pojawiło się pierwsze KFC. To było duże wydarzenie i prawie wszyscy mieszkańcy stolicy poszli. Przyjeżdżali nawet ludzie ze wsi, żeby sprawdzić, czy dają tam smaczne jedzenie.

W Tadżykistanie je się powoli. Często jemy z tradycyjnych naczyń. Mamy też tradycję siedzenia na ziemi podczas posiłków, a z jednego talerza może jeść więcej niż jedna osoba. Lubimy dzielić się jedzeniem.

Kuchnia tadżycka pokazuje wiele aspektów życia – kulturę, zwyczaje i temperament Tadżyków. Nadrzędna zasada: **nie spiesz się**. Coś, co Europejczyków często doprowadza do pasji – w Tadżykistanie jest normą. Podczas jedzenia albo picia herbaty można pogadać o różnych aspektach życia.

Herbata w Tadżykistanie to coś więcej niż napój, który gasi pragnienie. To jest „przedmiot” pierwszej potrzeby. Każdy posiłek zaczyna się i kończy herbatą, gości witamy herbatą, w ciągu dnia i pomiędzy posiłkami podajemy herbatę i za każdym razem jest zawsze świeża. Nie ma dnia, który by minął w tadżyckiej rodzinie bez herbaty (jeśli są to dni postu, to spożycie herbaty jest więcej niż uzupełniane w nocy). Herbata podawana jest z różnymi kolorowymi słodyczami, owoce suszone i ciasto domowym. To właśnie przy misce gorącej herbaty najlepiej prowadzić długie, szczere rozmowy i rozwiązywać główne pytania życiowe.

Zadanie zostało zrealizowane w ramach konkursu regrantingowego projektu "I am European: Historie i fakty o migracjach na XXI wiek" finansowanego ze środków Unii Europejskiej. Centrum Edukacji Obywatelskiej pełni funkcję organizacji partnerskiej konsorcjum realizującego projekt oraz organizatora konkursu w Polsce. Publikacja wyraża wyłącznie poglądy autorów i autorek i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Unii Europejskiej ani Centrum Edukacji Obywatelskiej.

